

Motion om att granska inkomstfusk för personer med försörjningsstöd via ideella föreningar

Motion av Gabriel Kroon m.fl. (alla SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

Gabriel Kroon m.fl. (alla SD) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige i vilken de anför att en granskning som Eskilstuna kommun nyligen har genomfört visar att det finns en betydande risk att ideella föreningar används som ekonomiska frizoner. Det medför att firmatecknare har möjlighet att undanhålla ekonomiska förutsättningar för handläggare inom ekonomiskt bistånd.

Motionärerna menar att Stockholms stad bör följa Eskilstuna kommun och stärka sitt metodstöd till handläggare inom ekonomiskt bistånd genom att se över Skatteverkets rekommendationer samt Eskilstunas tillämpning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och socialnämnden.

Stadsledningskontoret betonar att staden redan kraftsamlar mot välfärdsbrottslighet, men ser inte i nuläget behov av ett särskilt metodstöd gällande ideella föreningar.

Socialnämnden anser att det är viktigt att vara vaksam och förebygga välfärdsbrottslighet inom socialtjänstens alla verksamhetsområden, men anser inte att det finns behov av metodstöd gällande ideella föreningar.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag instämmer i att Stockholms stad behöver fortsätta sitt aktiva arbete mot välfärdsbrottslighet och ekonomiskt fusk. Att ekonomiskt bistånd går till de personer som faktiskt har rätt till det är en grundläggande del i stadens arbete för att hjälpa de som behöver stöd från Stockholms stad.

Arbetet mot välfärdsbrottslighet behöver ständigt utvecklas i linje med samhällets utveckling. Vi vet att det finns en risk för att ekonomiska oegentligheter förekommer och det är viktigt att det motverkas inom socialtjänstens alla områden så snart som det uppmärksammas. I dagsläget har Stockholms stad ett väl fungerande arbete för att upptäcka och motverka ekonomiska oegentligheter, vilket staden behöver fortsätta med.

Stadsledningskontoret och socialnämnden anger i sina yttranden att den granskning från Eskilstuna kommun som motionärerna pekar på inte presenterar bevis på att ekonomiska oegentligheter eller fusk av en person som står som firmatecknare för en ideell förening egentligen har förekommit. Det finns som sagt risker för att försörjningsstöd nyttjas felaktigt, men det bedöms inte finnas en ökad risk just vad gäller ideella föreningar.

Med beaktande av ovanstående föreslår jag att motionen anses besvarad.

Bilaga

Motion om att granska inkomstfusk för personer med försörjningsstöd via ideella föreningar, dnr KS 2024/952-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 12 februari 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna inkommit med en motion till kommunfullmäktige i vilken vi anför att en granskning som Eskilstuna kommun nyligen har genomfört visar att det finns en betydande risk att ideella föreningar används som ekonomiska frizoner. Det medför att firmatecknare har möjlighet att undanhålla ekonomiska förutsättningar för handläggare inom ekonomiskt bistånd. Kroon m.fl menar att Stockholms stad bör följa Eskilstuna kommun och stärka sitt metodstöd till handläggare inom ekonomiskt

bistånd genom att se över Skatteverkets rekommendationer samt Eskilstunas tillämpning.

Det rödgröna styret väljer att blunda för problemen och vill inte följa Eskilstunas exempel med intensifierade granskningar. Sverigedemokraterna har en annan uppfattning och föreslår att motionen ska bifallas.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige anför Gabriel Kroon m.fl. (SD) att Eskilstuna kommun nyligen har genomfört en granskning av hundra allmännyttiga föreningar med syfte att undersöka förekomsten av ”skalföreningar”, det vill säga allmännyttiga ideella föreningar som ansökt om och tilldelats organisationsnummer men som inte förefaller ha haft eller ha någon verksamhet. Enligt motionärerna visade granskningen att allmännyttiga ideella föreningars särskilda undantag om skattebefrielse, samt undantag från bokföringsskyldighet om tillgångarna understiger 1,5 miljoner kronor, utgör en särskild risk för bidragsfusk och organiserad kriminalitet. Motionärerna menar även att granskningen visade att det finns en betydande risk att användandet av allmännyttiga ideella föreningar används som ekonomiska frizoner för parallella ekonomier genom att firmatecknare för dessa föreningar har möjlighet att undanhålla ekonomiska förutsättningar för handläggare inom ekonomiskt bistånd. Den sökande kan därigenom få mer stöd än vad denne har rätt till.

Motionärerna menar att Stockholms stad bör följa Eskilstuna kommun och stärka sitt metodstöd till handläggare inom ekonomiskt bistånd genom att se över Skatteverkets rekommendationer samt Eskilstunas tillämpning. Mot bakgrund av detta föreslås att:

1. Kommunfullmäktige ger berörd nämnd i uppdrag att utarbeta ett stärkt metodstöd för att undvika användandet av ideella föreningar för att dölja inkomster.
2. Kommunfullmäktige ger berörd nämnd i uppdrag att med inspiration av Eskilstuna kommun granska 100 ideella föreningar som riskerar att användas som skalföreningar för att dölja firmatecknarens inkomster.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och socialnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 januari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret vill betona vikten av att ekonomiskt bistånd ska betalas ut till de personer som faktiskt har rätt till det. Staden kraftsamlar mot välfärdsbrott och samtliga nämnder och bolagsstyrelser arbetar aktivt för att motverka välfärdsbrottslighet. I arbetet ingår bland annat att:

- se över rutiner
- säkerställa kontrollmekanismer
- minska antalet underleverantörer
- upprätta egen kapacitet och rådighet för att motverka välfärdsbrott

Insatser för att motverka välfärdsbrott genomförs utifrån tre perspektiv: förebygga, upptäcka och hantera. Arbetet ska bedrivas systematiskt och är en del av stadens säkerhetsarbete och brottsförebyggande ansvar. Stockholms stad bedriver sedan många år tillbaka ett aktivt arbete för att utreda och förebygga felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Om fel ändå uppstår är målsättningen alltid att staden ska få tillbaka de felaktigt utbetalda pengarna samt förhindra att bistånd fortsatt betalas ut på felaktiga grunder.

Stadsledningskontoret har tagit del av den rapport som motionärerna hänvisar till och gör bedömningen att det inte föreligger någon förhöjd risk för felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd vad gäller personer som är aktiva i ideella föreningar. Det presenteras inte några bevis i rapporten för att ekonomiska oegentligheter eller bidragsfusk faktiskt har förekommit. I rapporten saknas även stöd för att någon person som har fått ekonomiskt bistånd, och som är registrerad som firmatecknare för en ideell förening, har fuskat vilket i rapporten pekas på som en stor risk. Stadsledningskontoret ser därmed inte behov av ett särskilt metodstöd gällande ideella föreningar.

Stadsledningskontoret föreslår att motion om att granska inkomstfusk för personer med försörjningsstöd via ideella föreningar av Gabriel Kroon m.fl. (SD) anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 december 2024 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Gabriel Kroon (SD), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärernas syn på vikten av att ekonomiskt bistånd betalas ut till de personer som faktiskt har rätt till det. Inom stadens enheter för ekonomiskt bistånd sker redan idag ett omfattande arbete med att verka för att ekonomiskt bistånd så långt som möjligt betalas ut på korrekta grunder. Om fel ändå uppstår är målsättningen alltid att staden ska få tillbaka de felaktigt utbetalda pengarna samt förhindra att bistånd fortsatt betalas ut på felaktiga grunder. Även här bedrivs ett aktivt arbete i staden sedan många år tillbaka. Förvaltningen har tagit del av rapporten från Eskilstuna kommun och bedömer utifrån den inte att det föreligger någon förhöjd risk för felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd just vad gäller personer som är aktiva i ideella föreningar. I rapporten presenteras inte några bevis för att ekonomiska oegentligheter eller bidragsfusk faktiskt har förekommit. Det saknas i rapporten stöd för att någon som är registrerad som firmatecknare för en ideell förening och som har fått ekonomiskt bistånd har fuskat, vilket man i rapporten pekar på som en stor risk.

Förvaltningen ser därmed inte behov av ett särskilt metodstöd gällande ideella föreningar. Förvaltningen anser att det är viktigt att vara vaksam och att förebygga välfärdsbrottslighet inom socialtjänstens alla verksamhetsområden. Samtidigt ställer sig förvaltningen frågande till om det är kommunens och socialtjänstens uppgift att avsätta tid och resurser för att granska ideella föreningars ekonomi, såvida det inte rör sig om föreningar som ansöker om föreningsbidrag från kommunen.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Reservation av Gabriel Kroon (SD)

1. att socialnämnden bifaller Sverigedemokraternas utlåtande som svar på remissen, samt
2. att därutöver anföra följande:

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Gabriel Kroon (SD), Linnea Vinge (SD) och Sergej Salnikov (SD). I motionen lyfts en granskning som Eskilstuna kommun har gjort av totalt 100 allmännyttiga ideella föreningar i deras kommun. Granskningen är genomförd för att utreda risken att sådana föreningar skulle kunna utgöra grund för felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd från kommunen.

Socialnämnden ställer sig bakom motionärernas förslag och anser det vara viktigt och brådskande att genomföra motionen för en hårdare kontroll av ideella föreningar som har samröre med Stockholm stad.